

**SLOVENSKÉ
PAMÄTNÉ
MINCE**

1993 – 2008

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

SLOVENSKÉ PAMÄTNÉ MINCE 1993 – 2008

SLOVENSKÉ PAMÄTNÉ MINCE 1993 – 2008

Vydala
© Národná banka Slovenska

3. doplnené vydanie
Bratislava, apríl 2009

Kontakt
Oddelenie komunikácie
Tel.: 02 5787 2143
02 5787 2146
Fax: 02 5787 1128

Odbor bankoviek a mincí
Tel.: 02 5787 2711
02 5787 2715
Fax: 02 5787 1170

www.nbs.sk

ISBN 978-80-8043-131-0

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

1993

SLOVENSKÉ PAMÄTNÉ MINCE 1993 – 2008

Tretie doplnené vydanie publikácie Slovenské pamätne mince obsahuje ucelený prehľad všetkých pamätných mincí, ktoré Národná banka Slovenska vydala od svojho vzniku v roku 1993 až do ukončenia platnosti slovenskej korunovej meny v roku 2008.

Vydané pamätne mince pripomínajú výročia najvýznamnejších dejinných udalostí a osobností, ako aj výnimočné kultúrne a prírodné lokality Slovenska. Hoci sú mince tohto druhu známe niekoľko storočí, v súčasnosti sa s nimi stretávame oveľa častejšie. Keďže pamätne mince sa stali vyhľadávaným zberateľským artiklom, vydavatelia na celom svete sa snažia rozširovať spektrum motívov, vydávať ich v rôznych nominálnych hodnotách, z rôznych mincových materiálov a niekedy aj v netradičných tvaroch.

Na území dnešného Slovenska má mincovníctvo mnohoročnú tradíciu, pretože na jeho území razili prvé mince už Kelti v druhom a prvom storočí pred Kristom. Z roku 1328 je známa prvá zmienka o razbe mincí v kremnickej mincovni, ktorá patrí medzi najstaršie nepretržite fungujúce mincovne v Európe. V tejto mincovni boli vyrazené všetky obehové

mince a väčšina pamätných mincí, ktoré vydala Národná banka Slovenska. V rokoch 2004 a 2005 sa pamätne mince razili aj v zahraničných mincovniach – Česká Mincovna v Jablonci nad Nisou a Mennica Polska vo Varšave.

Zrod každej pamätnej mince má svoju históriu. Je to proces, na ktorom sa podieľa mnoho odborníkov rôznych profesií. Prvým krokom je výber najvhodnejších námetov – historickej udalosti, osobnosti či prírodnej lokality Slovenska. Pri ňom sa berú do úvahy návrhy inštitúcií Slovenskej republiky z oblasti vedy, kultúry, školstva, ale i jednotlivcov. Získané námety posudzuje odborná komisia, ktorá je poradným orgánom Národnej banky Slovenska. V komisii sú zastúpení poprední odborníci z viacerých ústavov Slovenskej akadémie vied, múzeí, univerzít a z Národnej banky Slovenska. Konečný výber námetov schvaľuje Banková rada NBS.

Z obsahového hľadiska možno pamätne mince zaradiť do niekoľkých tematických okruhov: významné udalosti a osobnosti v dejinách Slovenska, významné inštitúcie, veda a technika, história dopravy, šport a olympijské hnutie, ochrana prírody a krajiny, lokality zapísané do zoznamu svetového dedičstva UNESCO, bratislavské korunovácie a najvýznamnejšie medzníky vo vývoji peňazí na území Slovenska.

Na výtvarné návrhy pamätných mincí vyhlasuje Národná banka Slovenska verejnú anonymnú súťaž. Prijaté návrhy posudzuje komisia, v ktorej sú zastúpení výtvarníci, teoretici umenia, odborník z oblasti heraldiky, zástupcovia Mincovne Kremnica a Národnej banky Slovenska a odborní poradcovia na príslušnú problematiku. Komisia hodnotí umeleckú a obsahovú úroveň predložených súťažných návrhov a najlepší návrh odporučí na realizáciu.

Od roku 1993 do konca roka 2008 Národná banka Slovenska vydala 74 pamätných mincí. Väčšina z nich bola vyrazená zo striebra, na razbu desiatich pamätných mincí boli použité zlaté platničky a štyri pamätne mince boli razené na bimetalové platničky obsahujúce dva drahé kovy – zlato a striebro, resp. zlato a paládium. K začiatku tretieho tisícročia bola vyrazená pamätná minca z troch drahých kovov – striebra, zlata a platiny.

Medzi slovenskými pamätnými mincami možno nájsť nielen mince tradičného okrúhleho tvaru, ale tiež trojuholníkové, štvorcové, päťuholníkové i osemuholníkové mince, ktoré dokazujú technickú vyspelosť mincovníctva na Slovensku. K takýmto netradičným minciam patrí aj súbor siedmich pamätných mincí s motívmi slovenských bankoviek. Výtvarná koncepcia týchto mincí v obdĺžnikovom tvare je založená na kombinácii moderného a tradičného bankového dizajnu pretransformovaného do trojrozmerného reliéfneho obrazu.

Výtvarné návrhy pamätných mincí vytvorili osemnásť autori, ktorí úzko spolupracovali s mincovňou pri ich realizácii. Predovšetkým ich zásluhou, ale i zásluhou výtvarníkov z ateliéru mincovne, rytcov a ďalších odborníkov boli za šesťnásť rokov trvania slovenskej korunovej meny vydané pamätne mince, z ktorých mnohé vzbudili pozornosť doma i v zahraničí a s uznaním boli hodnotené na stránkach renomovaných zahraničných odborných časopisov.

Zavedením jednotnej európskej meny eura od 1. januára 2009 bola ukončená platnosť bankoviek a mincí v slovenskej korunovej mene, vrátane pamätných mincí. Ako pamätne mince budú vydávané iba dvojeurové obehové mince, ktoré budú zákonným platidlom vo všetkých krajinách eurozóny a od bežných dvojeurových mincí sa budú odlišovať len pamätným motívom na národnej strane. Národná banka Slovenska bude aj naďalej prezentovať významné osobnosti, udalosti a lokality Slovenska na zberateľských eurových minciach, ktoré budú zákonným platidlom len na území Slovenskej republiky.

Demokratická revolúcia v novembri 1989 ukončila vládu komunistického režimu v Česko-Slovensku a umožnila realizáciu zásadných spoločenských reforiem, vrátane riešenia štátoprávneho usporiadania štátu.

Samostatná Slovenská republika vznikla 1. januára 1993 na základe vzájomnej dohody vtedajších národných reprezentácií rozdelením Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Vytvorením vlastného demokratického štátu sa zavŕšil zložitý a dlhotrvajúci proces emancipácie slovenského národa.

Slovenská republika sa rozkladá na ploche 49 tisíc km² a má vyše 5,4 milióna obyvateľov. Hlavným mestom je Bratislava.

Autor:

Štefan Novotný

Materiál:

Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

13 g

Priemer:

29 mm

Hrana:

vrúbkovaná

Náklad:

v bežnom vyhotovení

65 000 ks

vo vyhotovení proof

5 000 ks

Demonetizované:

7 450 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

1. 9. 1993

Vybláška č.:

190/1993 Z. z.

200 Sk

200 Sk

stiv

1994*200 Sk***100. VÝROČIE ZALOŽENIA
MEDZINÁRODNÉHO OLYMPIJSKÉHO
VÝBORU A PRVÁ ÚČASŤ SR
NA OLYMPIJSKÝCH HRÁCH**

Autor:
Miroslav Ronai
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
vlys - **snehové vločky**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
45 000 ks
vo vyhotovení proof
3 000 ks
Demonetizované:
16 475 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
18. 2. 1994
Vybláška č.:
10/1994 Z. z.

Novodobé olympijské hry nadväzujú na staroveké olympijské hry, ktoré sa pravidelne konali od roku 776 pred n. l. až do roku 394 v gréckej Olympii. Iniciátorom obnovenia tejto tradície bol francúzsky pedagóg, historik a športový funkcionár barón Pierre de Coubertin. Na jeho podnet sa v roku 1894 v Paríži zišiel kongres o obnovení olympijských hier. Kongres zvolil Medzinárodný olympijský výbor, ktorý schvaľuje kandidáta na usporiadanie olympijských hier, ich program, garantuje čistotu súťaží a regulárnosť podmienok. Prvé novodobé olympijské hry sa uskutočnili v roku 1896 v Aténach. Zakladajúce zhromaždenie Slovenského olympijského výboru bolo 19. decembra 1992. Slovensko prvýkrát vystúpilo na olympijskej pôde ako samostatná krajina na ZOH v Lillehammeri v roku 1994. Vo výprave bolo 42 športovcov – reprezentantov v hokeji, lyžovaní, biatlone a sánkovaní.

**100. VÝROČIE NARODENIA
JANKA ALEXYHO**

Národný umelec Janko Alexy (25. 1. 1894 – 22. 9. 1970) – maliar, spisovateľ a publicista výrazne ovplyvnil rozvoj moderného slovenského maliarstva, kultúrny a spoločenský život. Vo výtvarnej tvorbe začínal sociálne motivovaným expresívnym prejavom z prostredia mestskej periferie, originálnym spôsobom rozvinul žánrové maliarstvo v obrazoch inšpirovaných baladizmom ľudových piesní a legend. Neskôr sa predmetom jeho záujmu stala krajina. Venoval sa aj vitrážam a tapisériám. Jeho najvladnejšou výtvarnou technikou bol pastel. Alexyho dekoratívne plošné žánrové pastely sú výrazným prínosom pre slovenskú výtvarnú tvorbu. Je autorom viacerých poviedok a románov a bol činný aj ako výtvarný publicista.

1994*200 Sk*

Autor:
Štefan Novotný
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
vlys - **bodka a romboid**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
34 000 ks
vo vyhotovení proof
2 500 ks
Demonetizované:
13 100 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
1. 7. 1994
Vybláška č.:
164/1994 Z. z.

1994*200 Sk*

50. VÝROČIE VYLODENIA SPOJENECKÝCH VOJSK V NORMANDII A 50. VÝROČIE OZBROJENÉHO PROTIFAŠISTICKÉHO VYSTÚPENIA SLOVENSKEHO NÁRODA

Autor:
**akademický sochár
Imrich Svitana**
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
**nápis SLOVÁCI PROTI
FAŠIZMU**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
35 000 ks
vo vyhotovení proof
2 600 ks
Demonetizované:
10 550 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
25. 8. 1994
Vybláška č.:
211/1994 Z. z.

Druhá svetová vojna bola najrozsiahlejším a najničivejším vojnovým konfliktom v dejinách ľudstva. Postupne bolo do nej zatiahnutých 61 krajín a straty na ľudských životoch prekročili 50 mil. obetí. Vylodenie spojencov v Normandii, pod krycím názvom operácia Overlord alebo D-Day, sa uskutočnilo 6. 6. 1944. Bola to najväčšia vzdušná a námorná operácia druhej svetovej vojny, znamenala otvorenie druhého frontu v Európe a významne urýchlila ukončenie druhej svetovej vojny. Na operácii sa zúčastnili aj Slováci v rámci štyroch československých leteckých jednotiek.

Slovenské národné povstanie vypuklo 29. 8. 1944 a bolo jednou z najvýznamnejších vojenských akcií v nemeckom zázemí, ktorou sa Slováci pripojili k spojencom protihitlerovskej koalície. Jeho hlavnú bojovú silu tvorila šesťdesiatitisícová armáda a partizáni.

1100. VÝROČIE ÚMRTIA VELKOMORAVSKÉHO PANOVNÍKA SVĀTOPLUKA

1994*5000 Sk*

V roku 833 vznikol spojením Nitrianskeho a Moravského kniežatstva v strede Európy nový štátny útvar – Veľká Morava, najstarší štát západných Slovanov.

Svätopluk (okolo 840 – 894), pôvodne nitrianske knieža, neskôr najvýznamnejší veľkomoravský panovník, vládol od roku 870. Za jeho vlády dosiahla ríša najväčšiu rozlohu a zahŕňala územie dnešného Slovenska, Čiech, Lužice, južného Poľska, značnú časť Maďarska a Rakúska. K jeho najvýznamnejším počinom patrilo vytvorenie samostatnej cirkevno-správnej organizácie, potvrdenej bulou pápeža Jána VIII., čím zabezpečil Veľkej Morave úplnú nezávislosť od Franskej ríše. O jeho význame vo vtedajšej dobe svedčí aj to, že v historických listinách je často uvádzaný s titulom kráľ.

Autor:
**akademický sochár
Vojtech Pohanka**
Materiál:
Au 900, Cu 100
Hmotnosť:
7 g
Priemer:
24 mm
Hrana:
jemne vrúbkovaná
Náklad:
vo vyhotovení proof
5 000 ks
Dátum emisie:
21. 12. 1994
Vybláška č.:
342/1994 Z. z.

1994*500 Sk*

OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY
**NÁRODNÝ PARK
 SLOVENSKÝ RAJ**

Autor:
**akademický sochár
 Imrich Svitana**
Materiál:
Ag 925, Cu 75
Hmotnosť:
33,63 g
Priemer:
40 mm
Hrana:
 reliéfny nápis **OCHRANA
 PRÍRODY A KRAJINY**
 a kvet
Náklad:
v bežnom vyhotovení
27 500 ks
vo vyhotovení proof
2 400 ks
Demonetizované:
11 800 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
10. 4. 1995
Vybláška č.:
8/1995 Z. z.

Slovenský raj bol pre svoje jedinečné prírodné krásy v roku 1964 vyhlásený za chránenú krajinnú oblasť a v roku 1988 za národný park. Reliéf krajiny je charakteristický nádhernými kaňonmi, hlbokými tiesňavami a roklinami, množstvom vodopádov, bohatstvom jaskýň a priepastí. Na území je 180 jaskýň, jedinou prístupnou je Dobšinská ľadová jaskyňa. Nevšednými krásami vyniká prielomová dolina rieky Hornád. Národný park má spolu s ochranným pásmom rozlohu 32 764 ha, 90 % rozlohy zaberajú lesy. Vyznačuje sa rozmanitosťou flóry a fauny.

**200. VÝROČIE NARODENIA
 PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA**

1995*200 Sk*

Autor:
**Mgr. art.
 Patrik Kovačovský**
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
 nápis **ZAKLADATEĽ
 VEDECKEJ
 SLAVISTIKY** a lýra
Náklad:
v bežnom vyhotovení
25 000 ks
vo vyhotovení proof
1 500 ks
Demonetizované:
9 300 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
26. 5. 1995
Vybláška č.:
88/1995 Z. z.

Pavol Jozef Šafárik (13. 5. 1795 – 26. 5. 1861) – spisovateľ, literárny historik, jazykovedec a etnograf bol vedúcou osobnosťou slovenskej a českej vedy v období národného obrodzenia. Pôsobil ako riaditeľ a profesor na srbskom gymnáziu v Novom Sade, neskôr ako redaktor v Prahe. Od roku 1848 bol riaditeľom univerzitnej knižnice a mimoriadnym profesorom slovenskej filológie na pražskej univerzite. Výsledkom intenzívneho štúdia a výskumu staroslovenskej kultúry a dejín slovanských národov je rozsiahle dielo Dejiny slovanskej reči a literatúry všetkých nárečí, ako aj práce O pôvode Slovanov, Slovanské starožitnosti a Slovanský národopis. V týchto dielach bojoval proti podceňujúcemu postoju k Slovanom v cudzích odborných prácach, informoval o bohatej histórii, kultúre, literatúre a jazykoch slovanských národov.

1995

200 Sk

200 Sk

Autor:

**akademický sochár
Vojtech Pohanka**

Materiál:

Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis **MIKULÁŠ**

GALANDA – MALIAR

A GRAFIK a paleta

Náklad:

v bežnom vyhotovení

25 000 ks

vo vyhotovení proof

1 500 ks

Demonetizované:

10 700 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

2. 8. 1995

Výhláška č.:

120/1995 Z. z.

Mikuláš Galanda (4. 5. 1895 – 5. 6. 1938) patrí k výrazným priekopníkom moderného slovenského umenia. Ilustráciami a knižnými úpravami výrazne pozdvihol úroveň medzivojnovnej knižnej grafiky. Za túto oblasť tvorby získal v roku 1937 Striebornú medailu na Svetovej výstave v Paríži. Celou tvorbou sa usiloval o formuláciu slovenskej výtvarnej moderny a opieral sa o výdobytky európskeho maliarskeho vývinu. Inklinoval k expresionistickým a kubistickým prúdom a na tomto základe vybudoval svoj vlastný maliarsky prejav, myšlienково zameraný na domácu obsahovosť, zrastený so slovenskou krajinou a človekom.

1995

200 Sk

SAMUELA JURKOVIČA

200 Sk

Autor:

Mgr. art.

Patrik Kovačovský

Materiál:

Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis

**HLAVNÉ NÁDRAŽIE –
TEREZIÁNSKA ŠTVRŤ**

Náklad:

v bežnom vyhotovení

26 000 ks

vo vyhotovení proof

1 600 ks

Demonetizované:

11 000 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

4. 10. 1995

Vyhláška č.:

185/1995 Z. z.

Začiatkom deväťdesiatych rokov 19. storočia mala Bratislava vyše 50 tisíc obyvateľov a jej rozrastajúca sa plocha dala podnet k vzniku pouličnej mestskej železnice. Táto progresívna mestská doprava sa v Bratislave zaviedla o dva roky skôr ako v metropolách vtedajšieho Rakúsko-Uhorska vo Viedni a Budapešti. Slávnostné otvorenie prvej trate sa konalo 27. augusta 1895. Trať merala 3 125 metrov, mala 12 zastávok a maximálna rýchlosť električky bola 24 km/h. Záujem o nový spôsob mestskej dopravy bol značný, čo dokazuje aj 36 400 cestujúcich za prvé dva týždne jej prevádzky.

200 Sk

200 Sk

1996

200 Sk

100. VÝROČIE OTVORENIA PREVÁDZKY OZUBNICOVEJ ŽELEZNICE ŠTRBA – ŠTRBSKÉ PLESO

*Autor:***akademický sochár
Vojtech Pohanka***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*

opakujúci sa nápis

VYSOKÉ TATRY

a drobné kvety

*Náklad:**v bežnom vyhotovení***22 000 ks***vo vyhotovení proof***1 600 ks***Demonetizované:***6 050 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***19. 8. 1996***Vybláška č.:***230/1996 Z. z.**

Vysoké Tatry – veľhory s unikátnymi prírodnými hodnotami, podtatranské osady, ktoré vynikali zvláštnym pôvabom, ako aj zvesti o výborných liečebných výsledkoch – priťahovali v 19. storočí stále viac kúpeľných hostí a turistov. Na ich dopravu už nepostačovali povozníci a fiakre. Dňa 28. júla 1896 bola uvedená do prevádzky ozubnicová železnica spájajúca Štrbu so Štrbským Plesom. Zo začiatku bola prevádzkovaná len v letných mesiacoch, neskôr aj v zimných. Úzkorozchodná trať s rozchodom jeden meter mala dĺžku 4,8 km a stúpanie 127 promile. Táto dráha bola v roku 1932 zrušená pre nerentabilitnosť. Myšlienka jej obnovy vznikla začiatkom päťdesiatych rokov, pričom k samotnej výstavbe sa pristúpilo pred konaním Majstrovstiev sveta v lyžovaní v roku 1970. Trasa novej ozubnicovej železnice využila z dvoch tretín trasu starej zubačky.

250. VÝROČIE NARODENIA MÓRICA BEŇOVSKÉHO

1996

200 Sk

*Autor:***Miroslav Ronai***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **IN ADVERSIS****ET PROSPERIS**

a štylizované kotvy

a skrížené meče

*Náklad:**v bežnom vyhotovení***21 400 ks***vo vyhotovení proof***2 000 ks***Demonetizované:***5 050 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***26. 9. 1996***Vybláška č.:***268/1996 Z. z.**

Gróf Móric Beňovský (20. 9. 1746 – 23. 5. 1786) bol typickým predstaviteľom doby osvietenstva a zasiahol do dejín viacerých krajín. Po zajatí v bojoch za nezávislosť Poľska a deportovaní na Kamčatku zorganizoval útek a absolvoval prvú známu plavbu od severovýchodných k juhovýchodným brehom Ázie do Macaa. Francúzsky kráľ ho poveril výpravou na Madagaskar, kde zjednotil časť ostrova a domorodé kmene mu udelili titul kráľa. Po návrate sa v Rakúsku pokúsil o vybudovanie námornej flotily. Po neúspešnom pokuse stať sa generálom americkej armády zorganizoval opäť výpravu na Madagaskar, pri ktorej padol v boji s Francúzmi. Jeho pamäti vydali v roku 1790 v Londýne a doteraz vyšli v najmenej 20 vydaniach vo viac ako 10 jazykoch.

1997

5000 Sk

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO
**BANSKÁ ŠTIAVNICA A TECHNICKÉ
 PAMIAHKY JEJ OKOLIA**

Autor:
Ing. Milan Virčík
 Materiál:
Au 900, Ag 100
 Hmotnosť:
9,5 g
 Priemer:
26 mm
 Hrana:
jemne vrúbkovaná
 Náklad:
vo vyhotovení proof
8 000 ks
 Dátum emisie:
13. 12. 1996
 Vybláška č.:
342/1996 Z. z.

Banská Štiavnica, najstaršie banské mesto na Slovensku, mala dominantné postavenie v Európe už začiatkom 13. storočia. Až do 19. storočia bola jedným z najvýznamnejších stredísk ťažby zlata a striebra a súčasne najvýznamnejším centrom banskej vedy, techniky a školstva. Pôsobili tu vynikajúci banskí technici Matej Kornel Hell, konštruktér čerpacích zariadení, jeho syn Jozef Karol Hell, vynálezca vahadlového a vodnostlpcovného čerpaceho stroja, vedec, matematik, kartograf a stavitel' Samuel Mikovíni a ďalší významní odborníci. V meste aj jeho okolí bol v 18. storočí dobudovaný obdivuhodný systém banských vodných nádrží. Na jeho základe sa rozvinul dômyselný banský vodohospodársky systém, výnimočný v celom vtedajšom baníckom svete, s progresívnou banskou, úpravnicou a vodočerpacou technikou, čo dokumentuje dodnes zachované množstvo technických pamiatok, štôlní, šácht, ťažných veží, vodných nádrží a iných

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO
**BANSKÁ ŠTIAVNICA A TECHNICKÉ
 PAMIAHKY JEJ OKOLIA**

1997

200 Sk

Autor:
Ing. Milan Virčík
 Materiál:
Ag 750, Cu 250
 Hmotnosť:
20 g
 Priemer:
34 mm
 Hrana:
 nápis **WORLD
 HERITAGE –
 PATRIMOINE
 MONDIAL**
 Náklad:
v bežnom vyhotovení
16 500 ks
vo vyhotovení proof
1 700 ks
 Demonetizované:
1 900 ks
v bežnom vyhotovení
 Dátum emisie:
24. 4. 1997
 Vybláška č.:
101/1997 Z. z.

banských objektov. Výsledkom hospodárskej prosperity Banskej Štiavnice je výstavná architektúra mesta. K najvýznamnejším pamiatkam patria mestský hrad tzv. Starý zámok, Nový zámok, Piarska brána, gotické, renesančné a barokové meštianske domy, radnica, kostol sv. Kataríny, kostol Nanebovzatia Panny Márie – pôvodne románska bazilika, komplex budov Baníckej a lesníckej akadémie a neskorobarokový areál Kalvárie. V roku 1950 bola Banská Štiavnica vyhlásená za mestskú pamiatkovú rezerváciu. V roku 1993 bola spolu s technickými pamiatkami jej okolia, ktoré sa zachovali aj v menších sídelných celkoch – v Hodruši-Hámroch, Štiavnických Baniach, Banskej Belej, Banskom Studenci, Sv. Antole, Pilji a Vyhniach, zapísaná do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

1997*200 Sk*

150. VÝROČIE NARODENIA SVETOZÁRA HURBANA VAJANSKÉHO

Autor:
**akademický sochár
Miroslav Tomaška**
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
nápis **SPISOVATEĽ –
KRITIK – NOVINÁR –
POLITIK**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
17 400 ks
vo vyhotovení proof
1 800 ks
Demonetizované:
4 600 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
15. 1. 1997
Vyhláška č.:
5/1997 Z. z.

Spisovateľ Svetozár Hurban Vajanský (16. 1. 1847 – 17. 8. 1916) bol popredným predstaviteľom slovenského verejného života na prelome 19. a 20. storočia, nositeľom idey národného oslobodenia a slovanskej vzájomnosti v časoch vrcholiaceho útlaku Slovákov v Uhorsku. Zbierkou Tatry a more výrazne podnietil nástup realizmu v slovenskej poézii. V novelách (Letiace tieň, Pustokvet, Blížence) a v románoch (Suchá ratolesť, Koreň a výhonky, Kotlín) sa zaoberal dobovou spoločenskou problematikou. Svojou redaktorskou činnosťou, publicistikou a umeleckou kritikou v oblasti literatúry, ale aj výtvarného umenia a divadelníctva ovplyvnil celé generácie slovenských umelcov, intelektuálov a politikov.

OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY PIENINSKÝ NÁRODNÝ PARK

1997*500 Sk*

Autor:
**Mgr. art.
Patrik Kovačovský**
Materiál:
Ag 925, Cu 75
Hmotnosť:
33,63 g
Priemer:
40 mm
Hrana:
reliéfny nápis **OCHRANA
PRÍRODY A KRAJINY**
oddelený motýľom
Náklad:
v bežnom vyhotovení
14 500 ks
vo vyhotovení proof
1 700 ks
Demonetizované:
2 700 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
22. 7. 1997
Vyhláška č.:
189/1997 Z. z.

Pieninský národný park (PIENAP) – rozprestierajúci sa na severovýchod od Vysokých Tatier, je známy bohatými historickými a umeleckými pamiatkami, svojráznym folklórom, architektúrou, prírodnými zvláštnosťami a prekrásnou prírodnou scenériou. Unikátna flóra, fauna a reliéf Pienin v oblasti Prielomu Dunajca zaujímali botanikov, zoológov a geológov už v 18. storočí. Vyvrcholením ich snáh bolo vytvorenie poľského Parku narodowego Pieniny a Slovenskej prírodnej rezervácie v Pieninách roku 1932. Vzniklo tak prvé bilaterálne chránené územie v Európe. Slovenské územie tejto rezervácie bolo vyhlásené za národný park roku 1967. Jedinečnou turistickou atrakciou je plavba plťou cez Prielom Dunajca, ktorý je jednou z troch štátnych prírodných rezervácií na území parku.

1997*200 Sk***200. VÝROČIE NARODENIA
ŠTEFANA MOYZESA***Autor:***Mgr. art.****Patrik Kovačovský***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **PRVÝ PREDSEDA****MATICE SLOVENSKEJ**

a lipový list

*Náklad:**v bežnom vyhotovení***14 900 ks***vo vyhotovení proof***1 500 ks***Demonetizované:***2 900 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***17. 10. 1997***Vybláška č.:***272/1997 Z. z.**

Štefan Moyzes (24. 10. 1797 – 5. 7. 1869) bol významnou osobnosťou slovenského národného a kultúrneho života druhej polovice 19. storočia, banskobystrickým biskupom, prvým predsedom Matice slovenskej a nositeľom idey všeslovenskej vzájomnosti. Osobnou intervenciou u panovníka Františka Jozefa I. sa zaslúžil o vybudovanie celonárodnej kultúrnej inštitúcie – Matice slovenskej – v roku 1863. Orientoval sa na rozvoj národnej vedy a vzdelania, pričínal sa o rozvoj banskobystrického a ďalších troch slovenských gymnázií. Výrazne zasiahol aj do chorvátskeho národného života. Bol členom prvej chorvátskej krajinskej vlády a priekopníkom chorvátskej žurnalistiky.

**50. VÝROČIE ZALOŽENIA
SLOVENSKEJ NÁRODNEJ GALÉRIE****1998***200 Sk**Autor:***Ing. Milan Virčík***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **GOTIKA A BAROK****V ZBIERKACH SNG***Náklad:**v bežnom vyhotovení***15 000 ks***vo vyhotovení proof***1 600 ks***Demonetizované:***700 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***17. 12. 1997***Vybláška č.:***338/1997 Z. z.**

Slovenská národná galéria (SNG) vznikla v roku 1948 ako vrcholná štátna umelecko-historická, zberateľská, vedeckovýskumná a kultúrno-výchovná inštitúcia. Jej činnosť sa zameriava na akvizíciu, výskum, ochranu, reštaurovanie a prezentáciu kultúrneho dedičstva vo všetkých výtvarných disciplínach. Spočiatku sa akvizičná činnosť orientovala najmä na maliarstvo, sochárstvo, kresbu a grafiku, neskôr sa rozšírila o artefakty úžitkového a insitného umenia, o oblasť scénografie, umeleckej fotografie, architektúry a o kolekciu intermediálnych tendencií. SNG vydáva množstvo umenovednej literatúry. K dispozícii má aj najväčšiu umenovednú knižnicu na Slovensku, archív výtvarného umenia a centrálny katalóg. Sídli v komplexe budov s dominantnou neskorobarokovou budovou Vodných kasární na dunajskom nábreží v Bratislave. Ďalšími pracoviskami SNG sú Zvolenský zámok, kaštieľ v Strážkach, Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku, Vermesova vila v Dunajskej Strede a Schaubmarov mlyn v Pezinku.

1998

200 Sk

**150. VÝROČIE PRÍCHODU PRVÉHO
PARNÉHO VLAKU NA SLOVENSKO***Autor:***Ing. Milan Virčík***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **150 ROKOV****ŽELEZNÍC****NA SLOVENSKU**

a koleso

*Náklad:**v bežnom vyhotovení***14 000 ks***vo vyhotovení proof***1 800 ks***Demonetizované:***200 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***22. 4. 1998***Vyhláška č.:***94/1998 Z. z.**

Železničná trať Marchegg – Bratislava, vybudovaná v rokoch 1844 – 1848, bola prvou traťou s parnou prevádzkou nielen na území Slovenska, ale aj celého bývalého Uhorska. Pri jej výstavbe bol vybudovaný najdlhší železničný most na rieke Morava (476 m) a jeden z prvých dlhších tunelov v Európe (703,6 m). Na zabezpečenie riadenia dopravy bolo zriadené prvé telegrafné spojenie na Slovensku. Prvý vlak ťahaný parným rušňom prišiel do Bratislavy 20. augusta 1848.

**150. VÝROČIE VZNIKU SLOVENSKEJ
NÁRODNEJ RADY A VYPUKNUTIA
SLOVENSKEHO POVSTANIA 1848 – 1849****1998**

200 Sk

*Autor:***Mgr. art.****Patrik Kovačovský***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **ZA NÁRODNÚ****SLOBODU** a zástava*Náklad:**v bežnom vyhotovení***13 400 ks***vo vyhotovení proof***1 500 ks***Demonetizované:***1 900 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***24. 6. 1998***Vyhláška č.:***189/1998 Z. z.**

Slovenské povstanie 1848 – 1849, prvé ozbrojené vystúpenie Slovákov v moderných dejinách, bolo súčasťou celoeurópskej revolučnej vlny. Nespokojnosť s riešením národnostnej otázky a štátoprávnym postavením v Uhorsku doviedla aj Slovákov k revolučnému vystúpeniu. Povstanie organizovala Slovenská národná rada – prvý národný orgán Slovákov s politickou, vojenskou a výkonnou právomocou – ustanovená vo Viedni a vyhlásená 19. 9. 1848 na národnom zhromaždení v Myjave, kde vypovedala poslušnosť maďarskej vláde a proklamovala národnú samostatnosť. Od septembra 1848 do novembra 1849 sa na výpravách dobrovoľníckych zborov zúčastnilo niekoľko tisíc povstalcov. Hoci povstanie nedosiahlo svoje ciele, zohralo významnú úlohu na ceste Slovákov k svojbytnosti.

1998

Autor:

Mária Poldaufová

Materiál:

Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis **BÁSNIK**

JÁN SMREK –

100. VÝROČIE

NARODENIA a kvet

Náklad:

v bežnom vyhotovení

13 400 ks

vo vyhotovení proof

1 500 ks

Demonetizované:

2 300 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

4. 11. 1998

Vyhláška č.:

299/1998 Z. z.

200 Sk

200 Sk

Autor:
**akademický sochár
Michal Gavula**
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
nápis **HUDBA –
UNIVERZÁLNA
REČ ĽUDSTVA** a husle
Náklad:
v bežnom vyhotovení
12 700 ks
vo vyhotovení proof
1 400 ks
Demonetizované:
300 ks
v bežnom vyhotovení
Dátum emisie:
28. 9. 1999
Vybláška č.:
189/1999 Z. z.

1999*500 Sk*

500. VÝROČIE RAZBY PRVÝCH TOLIAROVÝCH MINCÍ V KREMNICI

Autor:
Ing. Milan Virčík
Materiál:
Ag 925, Cu 75
Hmotnosť:
33,63 g
Priemer:
40 mm
Hrana:
reliéfny nápis
**GULDINER –
PREDCHODCA
TOLIARA** a akantový list
Náklad:
vo bežnom vyhotovení
12 400 ks
vo vyhotovení proof
1 400 ks
Dátum emisie:
20. 7. 1999
Vybláška č.:
158/1999 Z. z.

Rýchly rozvoj obchodu, potreba mincí vyšších hodnôt a súčasný nedostatok zlata vyvolali koncom 15. storočia snahu doplniť alebo nahradiť zlaté mince ťažšími striebornými. Prvými boli benátske líry a milánske testony (1472 – 1474), ďalšími tirolské pfundnery a polguldinery a napokon v roku 1486 guldinery. Nasledovali guldinery lotrinské (1488) a guldinery švajčiarskych kantónov Bern (1491), Sitten (1498) a Bazilej (1499). V roku 1499 sa k prvým pokusom o zavedenie ťažkej striebornej mince zaradila aj mincovňa v Kremnici. Všetky tieto málopočetné a dnes vzácné razby sú predzvesťou obdobia toliarovej meny.

Prvé toliarové mince – guldinery – sa v Kremnici razili za vlády Vladislava II. Jagelovského v rokoch 1499 – 1506. Iniciátorom ich razby bol významný bankský a hutnícky podnikateľ, obchodník a finančník, komorský gróf Ján I. Thurzo.

500. VÝROČIE RAZBY PRVÝCH TOLIAROVÝCH MINCÍ V KREMNICI

1999*5000 Sk*

Objavy bohatých ložísk striebra v strednej Európe a nové technológie používané v baníctve a hutníctve koncom 15. storočia zvýšili produkciu striebra a viedli k snahám zaviesť do obehu väčšie strieborné mince, ktoré vytvorili základy pre vznik toliarovej meny. Prvý predchodca toliara – strieborný guldiner (40 mm, 31,7 g) vznikol v roku 1486 v Tirolsku ako ekvivalent zlatého guldenu. V roku 1499 sa razba guldinerov začala aj v Kremnici. Kremnické guldinery patria k najkrajším minciam svojej doby a majú mimoriadne postavenie v dejinách mincovníctva, rovnako ako ich zlaté odrazky, ktoré patria k prvým väčším zlatým razbám na svete. Strieborné guldinery a ich zlaté odrazky boli razené v období rokov 1499 – 1506 a pravdepodobne boli určené skôr na darovanie, než pre peňažný obeh. Reprezentujú bohaté tradície baníctva a mincovníctva na území Slovenska, kde sa v stredoveku produkovala značná časť európskeho zlata, striebra a medi a dokumentujú jeho vtedajšie významné ekonomické postavenie vo svete.

Autor:
Ján Černaj
Materiál:
Au 900, Ag 75, Cu 25
Hmotnosť:
9,5 g
Priemer:
26 mm
Hrana:
vrúbkovaná
Náklad:
vo vyhotovení proof
5 500 ks
Dátum emisie:
28. 9. 1999
Vybláška č.:
224/1999 Z. z.

2000

JUBILEJNÝ ROK 2000
BIMILÉNIUM

10 000 Sk

Autor:
Štefan Novotný
Materiál:
Au 900, Ag 75, Cu 25
Hmotnosť:
19,0 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
vrúbkovaná
Náklad:
vo vyhotovení proof
3 500 ks
Dátum emisie:
14. 12. 1999
Vybláška č.:
329/1999 Z. z.

Jubilejný rok 2000 predstavuje významný časový medzník. Bol nielen posledným rokom dvadsiateho storočia, ale súčasne aj posledným rokom druhého tisícročia a zároveň „magickým rokom“, v ktorom sa zmenili všetky číslice letopočtu. Kresťanský svet oslávil toto unikátne výročie predovšetkým ako dvojtisíce výročie narodenia Ježiša Krista. Jeho poslanstvo obety a lásky je stále aktuálne a svojím všeludským obsahom oslovuje nielen kresťanov, ale aj príslušníkov iných náboženstiev i ľudí bez vyznania.

JUBILEJNÝ ROK 2000
BIMILÉNIUM

2000

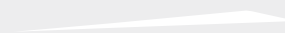
2000 Sk

Autor:
Štefan Novotný
Materiál:
Ag 999
Hmotnosť:
124,414 g
Priemer:
65 mm
Tvar mince:
osemhran
Hrana:
hladká
Náklad:
vo vyhotovení proof
4 000 ks
Dátum emisie:
22. 12. 1999
Vybláška č.:
330/1999 Z. z.

Prelom tisícročí ponúkol tiež možnosť pripomenúť si historické medzníky v dejinách národov i celého ľudstva, bol príležitosťou na zamyslenie sa nad budúcnosťou, ktorú v značnej miere ovplyvní duchovná a kultúrna úroveň ľudstva, jeho schopnosť vzájomnej pomoci, spolupráce, porozumenia a tolerancie.

500 Sk

200 Sk

2001**ZAČIATOK TRETIEHO TISÍCROČIA***5000 Sk***ZAČIATOK TRETIEHO TISÍCROČIA****2001***500 Sk**Autor:***Mgr. art. Patrik Kovačovský***Materiál:***averz - trimetal:****Ag, Au, Pt 999,****reverz - Ag 999***Hmotnosť:***37,63 g****Ag - 31,10 g (1 oz),****Au - 6,22 g (1/5 oz),****Pt - 0,31 g (1/100 oz)***Tvar:***zaoblený trojuholník***Priemer:***50 mm****(opísaná kružnica),****Au - 24 mm, Pt - 5 mm***Hrana:***hladká***Náklad:**vo vyhotovení proof***8 000 ks***Dátum emisie:***20. 12. 2000***Vybláška č.:***419/2000 Z. z.**

Rok 2001 predstavuje výnimočný časový medzník v dejinách ľudstva. Je prvým rokom dvadsiateho prvého storočia a prvým rokom tretieho tisícročia. Nástup nového tisícročia sa často spája s predstavami o budúcnosti ľudstva a s víziou pokroku vo všetkých oblastiach ľudského poznania. Je tiež príležitosťou na hľadanie odpovede na otázku zmyslu existencie ľudského spoločenstva i človeka ako jednotlivca.

Rozvoj civilizácie a poznania vo všetkých sférach ľudskej činnosti, rýchly pokrok v oblasti vedy a techniky prinášajú mnohé pozitívne výsledky. Rastie životná úroveň obyvateľstva a predlžuje sa ľudský život. Naďalej sa však vynárajú aj mnohé problémy súvisiace s hrozbou zneužitia ľudského poznania, s potrebou ochrany životného prostredia a pomoci najchudobnejším krajinám sveta. Do nového tisícročia vstupujeme s nádejou, že bude obdobím humannejším, tolerantnejším a ďalší vývoj povedie k väčšej ochote riešiť konflikty mierovou cestou a k zvýšeniu zodpovednosti za všetko, čo zanecháme ďalším generáciám.

*Autor:***Mgr. art. Patrik Kovačovský***Materiál:***Ag 999***Hmotnosť:***31,10 g (1 oz)***Tvar:***zaoblený trojuholník***Priemer:***45 mm****(opísaná kružnica)***Hrana:***hladká***Náklad:**v bežnom vyhotovení***13 000 ks***vo vyhotovení proof***4 000 ks***Demonetizované:***400 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***15. 10. 2001***Vybláška č.:***395/2001 Z. z.**

500 Sk

200 Sk

...na Fatra je horský krajinný celok na sever
...s výškovými úhľadmi 20-600 m. V
...elom, m
...nským
...ckou d
...nsk
...n
...olina

2002

5000 Sk

DIČSTVO UNESCO
VILKOLÍNEC
REZERVÁCIA ĽUDOVEJ ARCHITEKTÚRY

200 Sk

Autor:

Mária Poldaufová

Materiál:

Au 900, Ag 75, Cu 25

Hmotnosť:

9,5 g

Priemer:

26 mm

Hrana:

vrúbkovaná

Náklad:

vo vyhotovení proof

7 200 ks

Dátum emisie:

12. 12. 2001

Vyhláška č.:

454/2001 Z. z.

Osada Vlkolínec sa nachádza na severe Slovenska na svahoch
Ružomberka. Tvorí pozoruhodne zachovaný sídelný celok
architektúrou, typickou pre horské a podhorské oblasti. Z hľadiska
je vo svete známy iný podobný celok. Od roku 1977 je pamiatkou
architektúry, pričom nie je múzeom ľudovej architektúry, ale stá

Autor:
akademický maliar
Emil Fulka

Materiál:
Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis

**ĽUDOVÍT FULLA –
MALIAR – GRAFIK
– ILUSTRÁTOR** a paleta

Náklad:

v bežnom vyhotovení

11 300 ks

vo vyhotovení proof

2 400 ks

Demonetizované:

1 800 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

25. 2. 2002

Vybláška č.:

22/2002 Z. z.

Ľudovít Fulla (27. 2. 1902 – 21. 4. 1980) – maliar, grafik, ilustrátor, scénograf a výtvarný pedagóg, patrí k najvýznamnejším predstaviteľom slovenského výtvarného umenia. Je autorom, ktorého tvorba mala zásadný význam pre konštituovanie slovenskej výtvarnej moderny. Jeho výtvarný prejav je charakteristický vlastnou poetikou obrazu opierajúcou sa o plošnosť a dekoratívnosť, o znalosť ľudového umenia, východoslovanského ikonopisu i svetovej moderny.

Zúčastnil sa mnohých medzinárodných výstav a výrazne prispel k prezentácii slovenského umenia. Je držiteľom viacerých domácich i zahraničných ocenení. Obrazu Pieseň a práca bola na Svetovej výstave v Paríži (1937) udelená Grand Prix a podľa neho vytvorený gobelín získal zlatú medailu na Svetovej výstave EXPO 58 v Bruseli. Medzinárodné úspechy dosiahol aj ako autor avantgardných scénických návrhov a ilustrácií kníh pre deti a mládež. Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku so stálou expozíciou jeho tvorby je súčasťou Slovenskej národnej galérie.

Autor:
Miroslav Ronai

Materiál:
Ag 750, Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis

**NÁRODOHOSPODÁR
– HUMANISTA –
EURÓPAN**

Náklad:

v bežnom vyhotovení

9 800 ks

vo vyhotovení proof

3 000 ks

Demonetizované:

900 ks

v bežnom vyhotovení

Dátum emisie:

25. 2. 2003

Vybláška č.:

35/2003 Z. z.

Imrich Karvaš (25. 2. 1903 – 20. 2. 1981) – národohospodár, právnik, vysokoškolský pedagóg a publicista – bol nielen popredným medzinárodne uznávaným odborníkom, ale aj presvedčeným humanistom a vlastencom. Stal sa významným predstaviteľom hospodárskej politiky a jej úspešným realizátorom. Bol spoluzakladateľom časopisu Politika a redaktorom mesačníka Hospodárske rozhľady. Publikoval 13 monografií, množstvo odborných článkov, prednášal v Európe i USA. V roku 1938 ho vymenovali za ministra československej vlády. V rokoch 1939 – 1944 zastával funkciu guvernéra Slovenskej národnej banky a výrazne sa pričinil o priaznivý hospodársky vývoj Slovenska v ťažkých vojnových časoch. Ako guverner SNB a predseda Najvyššieho úradu pre zásobovanie sa zapojil do príprav Slovenského národného povstania, za čo ho fašisti zatkli a odsúdili na smrť. Po oslobodení pomáhal pri ekonomickej obnove Slovenska. Odmietol spoluprácu s komunistickým režimom, neskôr bol krivo obvinený zo špionáže a vlezrady a odsúdený. Amnestovaný bol v roku 1960 a úplne rehabilitovaný až v roku 1969.

1000 S

5000 S

Matev ál:

Ag 925, Cu 75Au 999/1000

33,4 x 63,8 mm

Hmotnost Ag platnič

47,614 g

2003*200 Sk***150. VÝROČIE NARODENIA
JOZEFA ŠKULTÉTYHO***Autor:***Miroslav Ronai***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*nápis **VYTRVALOSŤ****A VERNOSŤ****NÁRODNĚMU****IDEÁLU** a ornament*Náklad:**v bežnom vyhotovení***8 800 ks***vo vyhotovení proof***2 700 ks***Demonetizované:***500 ks***v bežnom vyhotovení**Dátum emisie:***3. 11. 2003***Vyblážka č.:***200/2003 Z. z.**

Jozef Škultéty (25. 11. 1853 – 19. 1. 1948) – literárny kritik, historik, prozaik, jazykovedec, redaktor, prekladateľ a publicista, doživotný správca Matice slovenskej a univerzitný profesor – patrí k vedúcim osobnostiam slovenského národného hnutia a bojovníkom za národný život a slovenskú kultúru. Začínal publikovaním poviedok, významnejšie sú však jeho literárnokritické a literárnohistorické diela. Na stránkach Slovenských pohľadov a Národných novín predstavoval a kriticky hodnotil tvorbu súčasných i starších slovenských autorov, slovanskú a inú svetovú literatúru. Venoval sa tiež historickým prácam. Zaoberal sa jazykovedou, pričom sa zamerával najmä na gramatiku a spisovnú normu slovenčiny. Svojou činnosťou viac ako pol storočie výrazne ovplyvňoval a usmerňoval vývin a rozvoj politického, kultúrneho, literárneho a vedeckého života na Slovensku.

**200. VÝROČIE ÚMRTIA
WOLFGANGA KEMPELENA****2004***200 Sk**Autor:***Miroslav Ronai***Materiál:***Ag 750, Cu 250***Hmotnosť:***20 g***Priemer:***34 mm***Hrana:*

nápis

VYNÁLEZCA –**TECHNIK –****KONŠTRUKTÉR***Náklad:**v bežnom vyhotovení***8 000 ks***vo vyhotovení proof***3 200 ks***Dátum emisie:***15. 3. 2004***Vyblážka č.:***84/2004 Z. z.**

Wolfgang Kempelen (23. 1. 1734 – 24. 3. 1804) – vynálezca, konštruktér, technik a priekopník v oblasti fonetiky – patril k popredným vzdelancom svojej doby. Zastával viaceré významné úradnícke posty v Rakúsko-Uhorsku, stal sa tajomníkom a neskôr aj radcom Kráľovskej uhorskej komory v Bratislave.

Svoje mimoriadne vedecké schopnosti využil pri tvorbe zložitých strojov a zariadení. V parku cisárskeho zámku Schönbrunn vo Viedni skonštruoval vodomet, vytvoril systém na čerpanie vody pre Bratislavský hrad, vybudoval zavlažovacie zariadenia na Žitnom ostrove, zmodernizoval technické zariadenie soľných baní a zostrojil písací stroj pre slepcov. Preslávil sa najmä šachovým automatom z roku 1770 a neskôr aj hovoriacim automatom, ktoré upútali širokú verejnosť a stali sa svetoznámymi atrakciami. Vydal tiež priekopnícke vedecké dielo o mechanizme ľudskej reči, v ktorom sa zaoberá pôvodom reči, anatómiou a fyziológiou hlasových orgánov.

2004**VSTUP SLOVENSKEJ REPUBLIKY
DO EURÓPSKEJ ÚNIE***10 000 Sk***VSTUP SLOVENSKEJ REPUBLIKY
DO EURÓPSKEJ ÚNIE****2004***200 Sk*

Autor:
Štefan Novotný (averez)
Ján Černaj (reverz)
Materiál:
Au, Pd 999
Hmotnosť:
24,8828 g
Au 12,4414 g (2/5 oz)
Pd 12,4414 g (2/5 oz)
Tvar:
päťuholník
Priemer:
40 mm
(opísaná kružnica)
23 mm – zlatá platnička
Hrana:
hladká
Náklad:
vo vyhotovení proof
7 200 ks
Dátum emisie:
3. 5. 2004
Vybláška č.:
219/2004 Z. z.

Európska únia je výsledkom procesu zjednocovania Európy, ktorý sa začal po druhej svetovej vojne. Jej predchodcami boli Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ (1951), Európske spoločenstvo pre atómovú energiu a Európske hospodárske spoločenstvo (1957). K ich zakladajúcim štátom – Belgicku, Francúzsku, Holandsku, Luxembursku, Nemecku a Taliansku – sa postupne pridali Dánsko, Írsko, Veľká Británia (1973), Grécko (1981), Španielsko a Portugalsko (1986). Po vzniku EÚ pristúpili Fínsko, Rakúsko a Švédsko. Názov Európska únia bol prijatý vo februári 1992, keď bola v Maastrichte podpísaná Zmluva o Európskej únii, ktorá vstúpila do platnosti v novembri 1993.

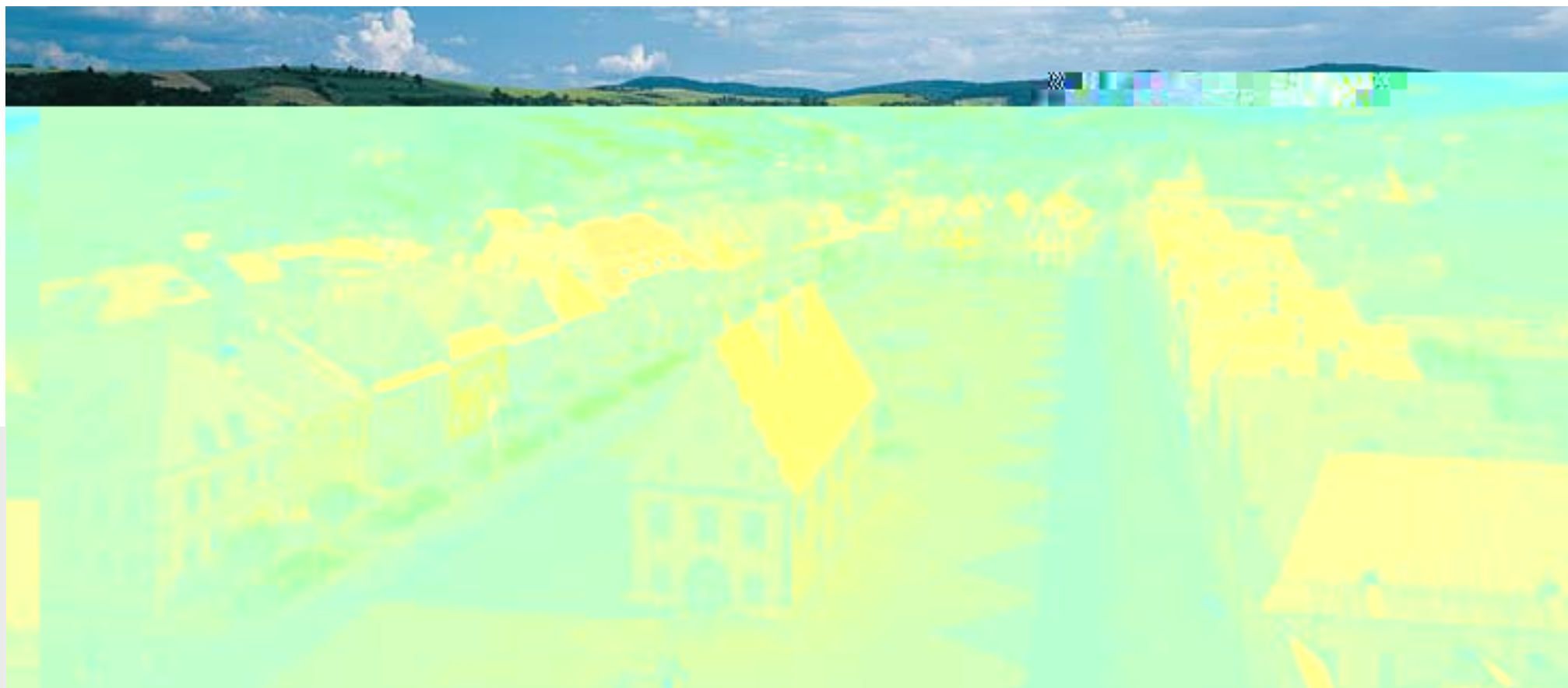
Autor:
Mgr. art.
Patrik Kovačovský
Materiál:
Ag 750, Cu 250
Hmotnosť:
20 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
nápis **ROZŠÍRENIE
EURÓPSKEJ ÚNIE
O DESAŤ KRAJÍN**
a hviezdička
Náklad:
v bežnom vyhotovení
10 500 ks
vo vyhotovení proof
4 700 ks
Dátum emisie:
3. 5. 2004
Vybláška č.:
228/2004 Z. z.

Európska únia je založená na zásadách slobody, demokracie, rešpektovaní ľudských práv a slobôd. Jej základným cieľom je podporovať udržateľný a vyvážený ekonomický a sociálny pokrok, najmä vytvorením zóny bez vnútorných hraníc, posilňovaním ekonomickej a sociálnej súdržnosti a zavedením hospodárskej a menovej únie s jednotnou menou. Prvého mája 2004 sa uskutočnilo najväčšie rozširovanie Európskej únie v jej histórii a k pätnástim členským krajinám spolu so Slovenskom do EÚ vstúpili Cyprus, Česko, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko a Slovinsko.

2004

200 Sk

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO

**BARDEJOV, MESTSKÁ PAMIATKOVÁ
REZERVÁCIA**

Autor:

Ján Černaj

Materiál:

Ag 750 Cu 250

Hmotnosť:

20 g

Priemer:

34 mm

Hrana:

nápis **WORLD****HERITAGE –****PATRIMOINE****MONDIAL**

Náklad:

*vo bežnom vyhotovení***8 400 ks***vo vyhotovení proof***3 600 ks**

Dátum emisie:

30. 8. 2004

Vybláška č.:

400/2004 Z. z.

Bardejov, administratívne a kultúrne centrum horného Šariša, leží v severovýchodnej časti Slovenska. Niekdajšie slobodné kráľovské mesto ponúka bohatstvo pamiatok, ktoré tvoria jeden z najvzácnejších urbanistických celkov na Slovensku. Bohatá svetská i cirkevná výstavba, ktorá mu i dnes vtláča stredoveký charakter, je výsledkom jeho rozkvetu v 14. a 15. storočí. V roku 1986 bola mestu Bardejov udelená Európska zlatá medaila za pamiatkovú starostlivosť. V roku 2000 bolo historické jadro mesta spolu so zachovalým komplexom židovskej synagógy a rituálnych kúpeľov zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO

**BARDEJOV, MESTSKÁ PAMIATKOVÁ
REZERVÁCIA****2004**

5000 Sk

Autor:

Ing. Milan Virčík

Materiál:

Au 900, Ag 75, Cu 25

Hmotnosť:

9,5 g

Priemer:

26 mm

Hrana:

vrúbkovaná

Náklad:

*vo vyhotovení proof***6 300 ks**

Dátum emisie:

21. 12. 2004

Vybláška č.:

602/2004 Z. z.

Najvzácnejšou stavbou je monumentálny chrám sv. Egídia. Jeho 11 krídlových gotických oltárov s tabuľovými maľbami na krídlach patrí k svetovým unikátom. Pozornosť si zasluhuje námestie lemované meštianskymi domami gotického a renesančného pôvodu a mestská radnica zo začiatku 16. storočia, symbol samostatnosti mešťanov. Jej architektúra je príkladom postupného prenikania ranorenesančného štýlu do celkovo ešte neskorogotického výrazu stavby. Gotické opevnenie patrí k najzachovalejším mestským hradobným systémom v európskom kontexte.

500 Sk

200 Sk

2006*200 Sk*

*Minca bola zaradená
do projektu spoločné
emisie Európy.*

200. VÝROČIE NARODENIA KAROLA KUZMÁNYHO

Karol Kuzmány (16. 11. 1806 – 14. 8. 1866) – spisovateľ, evanjelický cirkevný hodnostár, pedagóg a podpredseda Matice slovenskej, patril k ústredným osobnostiam národného, literárneho i cirkevného života na Slovensku v 19. storočí. Angažoval sa po boku štúrovcov v slovenskom národnom hnutí, roku 1849 bol členom delegácie, ktorá cisárovi Františkovi Jozefovi I. predložila dokument s národnými a štátoprávnymi požiadavkami Slovákov. Aktívne sa zúčastnil zakladania Matice slovenskej roku 1863, stal sa jej prvým podpredsedom, zaslúžil sa o všestranný rozvoj jej činnosti a prispel k založeniu slovenského gymnázia v Martine. Bol iniciátorom a organizátorom literárneho života a vydavateľom literárneho časopisu Hronka (1836 – 1838). Je autorom teoretickej práce O kráse (1836), básnickej skladby Běla (1836) a filozofického románu Ladislav (1838). Venoval sa aj duchovnej poézii, náboženskej spisbe a prekladom zo svetovej literatúry. Cisárskym Protestantským patentom bol v roku 1859 realizovaný jeho návrh na usporiadanie evanjelickej cirkvi v Uhorsku.

*Autor:***Mária Poldaufová***Materiál:***Ag 900, Cu 100***Hmotnosť:***18 g***Priemer:***34 mm***Hrana:***nápis KTO ZA PRAVDU****HORÍ V SVÁTEJ****OBETI...***Náklad:**v bežnom vyhotovení***4 900 ks***vo vyhotovení proof***12 450 ks***Dátum emisie:***26. 9. 2006***Vyblážka č.:***448/2006 Z. z.**

VEĽKOMORAVSKÝ PANOVNÍK MOJMÍR II.

Mojmír II., starší z dvoch synov veľkomoravského panovníka Svätopluka I., sa narodil po roku 871 a veľkomoravským kniežat'om sa stal po otcovej smrti roku 894. Mladý panovník nedokázal udržať rozsiahlu ríšu a postupne stratil viaceré územia. V roku 896 sa ako spojenci vo veľkomoravskom Potisí usídlili Maďari. Krajinu poškodzovali spory Mojmirá s bratom Svätoplukom II., ktorého podporovali Bavori. Vojenská konfrontácia skončila v roku 899 víťazstvom Mojmirá, prispela však k jeho vojenskému oslabeniu. Úspechom bol príchod pápežských legátov, ktorí vysvätili nového moravského arcibiskupa a troch biskupov. Vlastná cirkevná jurisdikcia podporovala panovníka. Po príchode ďalších Maďarov do Potisia skončilo ich spojenectvo s Moravanmi a v roku 900 na Veľkú Moravu zaútočili. Mojmir urovnal spory s Bavorami a v roku 901 s nimi uzavrel protimaďarské spojenectvo. Silný maďarský útok v roku 906 však veľkomoravský štát rozvrátil. Je pravdepodobné, že Mojmir II., posledný známy veľkomoravský panovník, zahynul pri obrane krajiny okolo roku 906.

2006*5000 Sk**Autor:***Miroslav Ronai***Materiál:***Au 900, Ag 75, Cu 25***Hmotnosť:***9,5 g***Priemer:***26 mm***Hrana:***vrúbkovaná***Náklad:**vo vyhotovení proof***4 000 ks***Dátum emisie:***21. 11. 2006***Vyblážka č.:***556/2006 Z. z.**

2008*200 Sk***100. VÝROČIE ÚMRTIA
ANDREJA KMEŤA**

Autor:
Štefan Novotný
Materiál:
Ag 900, Cu 100
Hmotnosť:
18 g
Priemer:
34 mm
Hrana:
nápis
**POZNÁVAJME KRAJE
SVOJE A POZNÁME
SAMÝCH SEBA**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
4 000 ks
vo vyhotovení proof
3 400 ks
Dátum emisie:
12. 2. 2008
Vyhláška č.:
498/2007 Z. z.

Andrej Kmet' (19. 11. 1841 – 16. 2. 1908) – kňaz, národovec a vedec amatér – botanik, archeológ, etnograf a múzejník, je jedným z posledných polyhistorov slovenských národných dejín. Patril k popredným predstaviteľom a organizátorom vedeckého a kultúrneho života a je považovaný za zakladateľa slovenského múzejníctva. Bol iniciátorom založenia Muzeálnej slovenskej spoločnosti v Turčianskom Sv. Martine (1893) a jej prvým a doživotným predsedom. Zaslúžil sa o výstavbu prvej budovy Slovenského národného múzea v Turčianskom Sv. Martine (1906 – 1907). Múzeu daroval množstvo zbierok, z ktorých k najcennejším patria herbár obsahujúci viac ako 77 tisíc položiek a kostrové pozostatky mamuta. Je autorom množstva popularizačných i odborných článkov a knižných prác. Zaujímal sa o etnografiu, folkloristiku a slovenské ľudové umenie propagoval aj v zahraničí. Najväčšie úspechy dosiahol v botanike a jeho meno nesú viaceré ním objavené rastliny. Bol členom niekoľkých domácich a medzinárodných vedeckých spoločností.

**OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY
NÁRODNÝ PARK
NÍZKE TATRY**

Národný park Nízke Tatry bol vyhlásený v roku 1978 na území s rozlohou takmer 73 000 ha. Svojimi prírodnými a krajinárskymi hodnotami sa radí medzi najvýznamnejšie geografické celky Slovenska. Na jeho území sa nachádzajú rozsiahle krasové systémy. Medzi najvýznamnejšie krasové doliny patria Jánska a Demänovská dolina s najhlbšími a najdlhšími jaskynnými systémami na Slovensku. Rozpätie nadmorskej výšky od 355 m po 2 043 m, pestrá geologická stavba, členitý reliéf a dlhodobé využívanie územia podmieňujú výskyt rôznorodých biotopov a mnohých druhov fauny a flóry. Tu žijúce populácie medveďa hnedého, vlka dravého, rysa ostrovida, orla skalného, tetra holniaka, tetra hlucháňa, jariabka hôrneho, kuvika vrabčieho či kuvika kapcavého sú kľúčové pre existenciu týchto druhov na Slovensku. Z flóry možno spomenúť mach ochyreu tatranskú a večernicu slovenskú, ktoré sa nevyskytujú nikde inde na svete a druhy lomikameň pozmenený a kučeravec čiarkovitý, ktoré nenájdeme nikde inde na Slovensku. Svojou krásou upútajú plesnivec alpínsky, poniklec slovenský, horcokvet Clusiov alebo soldanelka karpatská.

2008*500 Sk*

Autor:
Karol Ličko
Materiál:
Ag 925, Cu 75
Hmotnosť:
33,63 g
Priemer:
40 mm
Hrana:
nápis
**OCHRANA PRÍRODY
A KRAJINY**
Náklad:
v bežnom vyhotovení
4 300 ks
vo vyhotovení proof
4 800 ks
Dátum emisie:
13. 5. 2008
Vyhláška č.:
9/2008 Z. z.

